

METODERAPPORT

Turistattraksjonen Steinsfjellets hemmelighet

1.

Gaute-Håkon Bleivik, journalist i Mediehuset Haugesunds Avis

2.

Hvorfor eier en forening turistattraksjonen Steinsfjellet?

3.

Alle fire artiklene publisert i Mediehuset Haugesunds Avis' papirutgave.

Første artikkel trykket fredag 21. januar 2010. Tittel: «Blir neppe noe av».

Andre artikkel trykket lørdag 22. januar 2010, i magasinet LØRDAG. Tittel: «Derfor eier en forening Steinsfjellet».

Tredje artikkel trykket tirsdag 25. januar 2010. Tittel: «Styrer fjellets skjebne».

Fjerde artikkel trykket mandag 27. juni 2010. Tittel: «Uten planer for Steinsfjellet».

4.

Mediehuset Haugesunds Avis, nyhetsgruppa

Postboks 2024

5504 Haugesund

Sentralbord: 52 72 00 00

5.

Journalist Gaute-Håkon Bleivik

Mediehuset Haugesunds Avis

Postboks 2024

5504 Haugesund

Telefon: 52 72 06 97 / 913 02 024

6 a)

I desember 2010 ble jeg bedt om å skumlese alle Haugesunds Avis' papirutgaver i 2010 for å lete opp potensielle kandidater til kåringen «Årets navn».

I den forbindelse kom jeg også over artikkelen som min kollega Torstein Nymoen skrev 17. mars 2010, med tittelen «Kan bli nye Steinsfjellet».

Der står Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktet (senere omtalt som «foreningen») benevnt som eier av turistattraksjonen Steinsfjellet i Haugesund kommune.

Jeg spurte min kollega om denne saken var fulgt opp, noe den ikke var. Deretter ba jeg om å få følge den opp, noe som var helt greit.

Jeg satt da med spørsmålet som er nevnt som tittel på arbeidet (se punkt 2) som hovedoppgave.

6 b)

Det store spørsmålet mitt var som beskrevet hvorfor en forening eier det som mange folk i vårt distrikt definerer som Haugesund kommunes flotteste turistattraksjon.

Fjellet er ikke mer enn 227 meter høyt, men gir besøkende utsikt langt sørover på Karmøy kommune i sør, til Utsira kommune i vest og langt nordover til Stord kommune i nord. I praksis «Nordvegen».

Samtaler med flere av byens politikere viste at jeg ikke var alene om den undringen, ettersom alle jeg snakket med faktisk var av den oppfatning at fjellet var i kommunens eie.

Også samtaler med sentrale reiselivsaktører etterlot et inntrykk av at de mente fjellet var i kommunens eie.

Dette trigget meg ytterligere til å undersøke nærmere det faktum som også står omtalt på Telenor sin mast på toppen av fjellet; at tomte ble skjenket denne komiteen av skipsreder Frithjof Nagel Nordbø ved hans død i 1944.

Mine spørsmål i det videre arbeidet var

- Hvorfor ble tomte gitt til komiteen?
- Hvor fikk Nordbø tomte fra?
- Og hvilke ideer hadde Nordbø selv for tomte?

6 c)

Arbeidet avdekker flere forhold som ikke har vært kjent for allmennheten tidligere.

i.

Den nær 80 mål store tomte som omfatter Steinsfjellet ble kjøpt av et ektepar som kom hjem fra et mislykket opphold i USA på slutten av 1800-tallet.

Dette er informasjon som ligger i offentlige dokumenter, men som ingen har omtalt tidligere.

ii.

Ekteparets datter (Thea Strømø) overtar tomte, og blir enke som følge av ektemannens død i en arbeidsulykke i USA. Hun er trolig presset på grunn av gjeldssituasjonen til å selge tomte med Steinsfjellet.

Ektemannens død fikk jeg vite mer om av selgerens svigerdatter, som fortsatt lever. Hun kunne også vise meg pantsettelsespapirer som Thea Strømø hadde overlatt til sine gjenlevende slektninger.

iii.

Hvilke visjoner skipsreder Nordbø kan ha hatt for Steinsfjellet.

Jeg har satt sammen ulike avisartikler fra tiden da Nordbø levde, samtidig som jeg har snakket med noen av hans gjenlevende slektninger. De kunne fortelle om Nordbøs visjoner, men ønsket ikke å stå fram i artikkelen. De fortalte likevel at slik historien framsto til slutt, var den ganske nær slik Nordbø tenkte selv.

iv.

Det faktiske overdragelsesåret er ikke 1944, men 1953 (det året rederen dør).

På destinasjonsselskapet sine nettsider og i andre omtaler er 1944 det året som tidfester overdragelsen av tomte. Dette er faktisk feil, og tilbakevist gjennom dokumenter som er funnet blant annet i Riksarkivet.

v.

Sammenstillingen av årsrapportene fra foreningen som viser at de aldri har lagt ned spesielt mye innsats for å utnytte eventuelle potensialet i turistattraksjonen.

Dette er informasjon som har vært tilgjengelig for en engere krets av mennesker som har fått tilgang til årsrapportene. Jeg har lest gjennom alle, og satt sammen den informasjonen som der er framkommet. Alle årsrapportene er det i dag bare én person som har.

vi.

Foreningens avtale med Telegrafverket fra 1962.

Avtalen er tinglyst, og omtalt andre steder tidligere. Tross alt medførte avtalen en egen vei til toppen av Steinsfjellet. Men det faktum at det finnes en leiesum og hvor mye denne er på, har ikke vært kjent.

vii.

Foreningen valgte å fortsette å eksistere til tross for at alt annet turistarbeid ble organisert i et destinasjonsselskap i 1997. Således løste de ikke inn klausulen som står i gavebrevet (skjøtet).

Jeg har i punkt 6 b) fortalt at flere av de menneskene jeg snakket med under arbeidet var direkte overrasket over at foreningen fortsatt eksisterte. Således er det nytt at den lever i beste velgående.

viii.

De seks som sitter i styret har sittet siden 1997, og er ubyttbare. Og at de velger selv foreningens skjebne.

At styremedlemmene sitter der uten å kunne byttes ut, er noe bare de involverte visste.

I mitt arbeid fant jeg altså flere aspekter ved historien om Steinsfjellet som bare var kjent for enkeltpersoner og/eller nær familie. Denne informasjonen ble presentert i en sammenheng som er første gang noen har fortalt historien om hvorfor eiendommen Steinsfjellet er på private hender.

6 d)

Arbeidet med reportasjen skjedde over en måneds tid, der jeg jobbet med andre saker inni mellom. Da vi nærmet oss trykktidspunkt, måtte jeg legge alt annet til side, og konsentrere meg fullt og helt om dette.

Gjennom denne tiden hadde jeg kontakt med flere offentlige instanser, som Riksarkivet og Haugesund kommune.

Jeg var også flere ganger i samtaler med direktøren for det lokalhistoriske museet. Han hjalp meg til å finne nye kilder å lete i, og til å sette sammen brikker jeg ikke helt så sammenhengen mellom, og til å tyde og tolke gamle, håndskrevne dokumenter.

På Haugesund folkebibliotek fikk jeg god hjelp til å finne skriftlig materiale om rederen, som jeg igjen kunne sjekke opp mot museumsdirektøren og slektningene til rederen.

Jeg har lest gjennom alle årsrapportene til foreningen, og hatt samtaler med mange ulike kilder for å søke den sannheten som jeg håpet å finne.

Jeg brukte telefon da jeg ringte mennesker med etternavnet «Strømø» i Haugesund for å se om noen av dem kunne ha forbindelse til denne Thea Strømø. Etter flere telefoner traff jeg på barnebarnet hennes.

Det ledet til at jeg møtte henne og hennes søstre sammen med Theas svigerdatter, og fikk bekreftet mye av det jeg visste fra før. Store deler av historien jeg fortalte dem visste de ingenting om – bare at det var en «hemmelighet» i familien.

Etter hvert som jeg nærmet meg «oppjøret» med foreningen, merket jeg at de som tidligere hadde vært kilder der, var ikke så interessert i å samarbeide lenger. En av styremedlemmene lånte tidligere i arbeidet villig ut årsrapportene han satt på.

Den initielle kontakten med foreningen avfeide på mange måter at her lå en sak. Etter hvert som jeg fant ytterligere uavhengige kilder, merket jeg behovet for å lage egne arbeidsnotater for å bygge det jeg mente kunne være sannheten.

Den endelige historien er således et puslespill av intervjuer med foreningen, etterlatte, museumsdirektøren og skriftlige kilder som dokumenter i Riksarkivet, hos Statens kartverk og fra etterlatte.

7.

Jeg var svært usikker på om jeg skulle klare å finne Thea Strømø og hennes families skjebne da jeg startet arbeidet. Jobben trakk lenger ut i tid enn jeg hadde tenkt, og jeg måtte dypere og lenger inn i gammelt materiale for å få ut den rette informasjonen.

Faktisk vil jeg påstå at enkelte feilinformerte meg – muligens fordi de ikke ante bakgrunnen for tomtegaven selv.

Det var uansett en utrolig god følelse å sitte sammen med hennes etterlatte mot slutten av arbeidet og fortelle det jeg hadde funnet ut – og sammenstille det med de opplevelsene de selv hadde.

Jeg returnerte til Theas etterlatte da saken var ferdig, og leste den opp for dem.

Det var spesielt.

Utover dette tenker jeg at saken viser at det finnes «sannheter» der ute som det er verdt å sette spørsmålstegn ved, og på den måten skrive om igjen den historien som alle trodde var den rette.

Haugesund, 6. januar 2012

Gaute-Håkon Bleivik

næringsliv

Nyhetsledelsen - telefon: 52 72 04 56
Tippetelefon: 52 72 22 22
Epost: redaksjonen@haugesunds-avis.no
SMS/MMS: hatips til 1932

Økt optimisme blant rederne

NÆRINGSLIV: Det er økt optimisme og handlefrihet blant rederiene etter at det ble avgjort at de slipper å tilbakebetale rederiskatten. – Egenkapitalen til rederne ble betraktelig svekket da regjeringen innførte rederiskatt i 2007. Flere redere måtte reforhandle sine avtaler med banker, og rederiene var i langt dårligere posisjon til å inngå nye kontrakter, sier Sverre Meling jr, daglig leder i Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland, til PetroMaritim.

Kan bli «nye» Ste

En konferansehall og restaurant på Steinsfjellet vil kunne bidra til å løfte byen opp i tetsjiktet blant norske konferansebyer.

Tekst: TORSTEIN NYMOEN

HAUGESUND: Det mener Destinasjon Haugesund og Haugalandet AS, det delvis offentlige reiselivsselskapet som tar mål av seg til å gjøre Haugesund til en av Norges tre mest foretrukne konferansedestinasjoner.

– Med en slik visjon trenger vi noen spektakulære arenaer og flotte fasiliteter for å få folk til å komme hit, sier kurs- og konferansesjef Nicholas Hoddevik.

Han mener en satsing på Steinsfjellet kan være én av flere pilarer i en sterk reiselivsregion.

Hoddevik har hatt mange reiselivsakører på besøk. I den anledning har han begynt å tenke på utviklingsmuligheter på Steinsfjellet.

Nå håper han byens befolkning vil ta debatten om hvordan Steinsfjellet kan utnyttes i markedsføring av regionen.

Populær utsikt

Utsiktspunktet på Steinsfjellet er allerede ett av Haugesunds best besøkte turistattraksjoner, men består i dag kun av en parkeringsplass, noen benker og en for tiden ødelagt kikkert.

Hoddevik understreker at han ser betydningen av å ivareta Steins-

fjellets natur, og mener ikke at et nybygg skal gå på bekostning av naturen.

– Vi ser for oss at det bygges en hall inne i fjellet, som kan brukes til både konferanser og andre arrangementer, sier han.

Videre ser han for seg en restaurant med panoramautsikt mot Haugesund og hele haugalandskysten.

– Det bør være et sted som er tilgjengelig for lokalbefolkningen, understreker han.

Hoddevik viser til at mange i Haugesund husker «Bellevue», der hvor Steinerskolen i dag har sine lokaler. – Det virker som mange savner den restauranten. Dette kunne blitt en god erstatning, mener han.

Håper noen tar ballen

Ideen ble presentert i en kort sekvens under Haugalandskonferansen på fredag.

– Vi håper noen av dem som var der kanskje vil ta ballen og gå videre med ideen, sier han.

Reiselivsselskapet har ikke midler til å gå videre med dette.

– Men vi kan bidra med ressurser i form av mennesker som gjerne deltar i en prosjektgruppe, sier han.

torstein.nymoem@h-avis.no

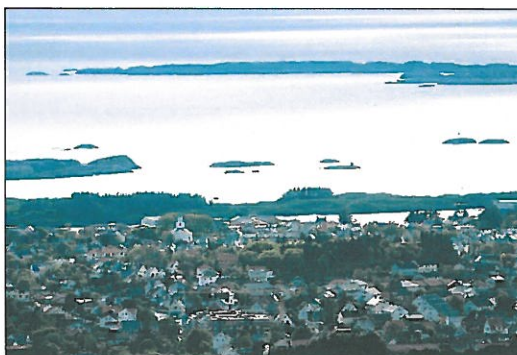

FORSLAG: Slik ser kunstneren Steinar Iversen for seg et konferansesenter med restaurant på Steinsfjellet. Det er kurs- og

VISJONER: Tore Gautesen (t.v.) og Nicholas Hoddevik ivrer for ideen om å bygge ut Steinsfjellet.

FOTO: TORSTEIN NYMOEN

UTSIKTEN: Utsikten fra Steinsfjellet er upåklagelig. Panoramautsikt mot sør, vest og nord.

ARKIVFOTO: TERJE STØRKSSEN

Vi inviterer til
DEBATT
www.h-avis.no

TIPS OSS
52 72 22 22

SMS/MMS: hatips til 1932
epost: tips@h-avis.no

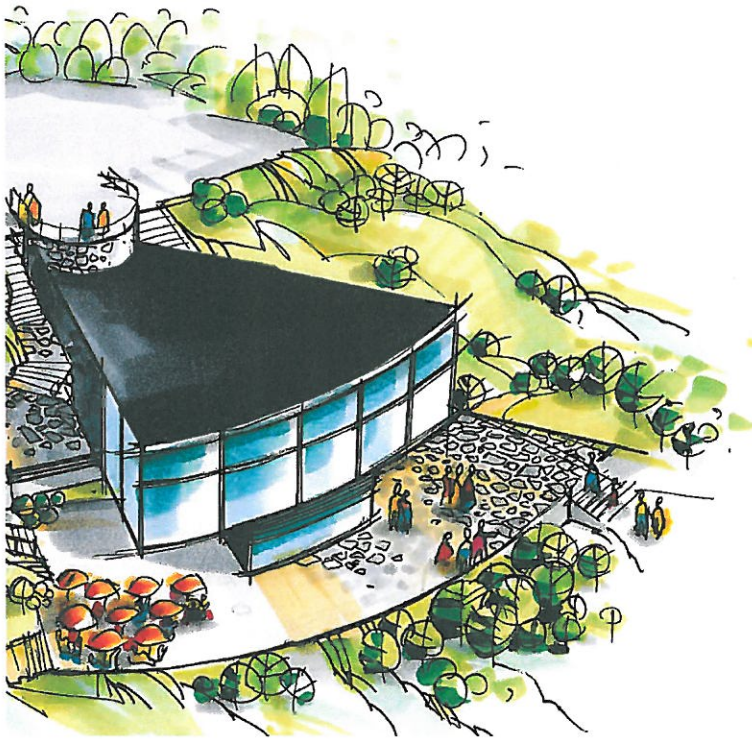
Kraftkonflikt i Røldal

RØLDAL: Det planlagte Botnen kraftverk i Røldal er i direkte konflikt med automatisk fredete kulturminner, og bør ikke bygges, mener fylkesrådmannen i Hordaland. Ifølge Kraftkarane AS, som søker om å bygge småkraftverket til 22,6 millioner kroner, er planene ikke i konflikt med kulturminner. Fylkesrådmannen hevder på sin side at dette ikke er korrekt fordi det går ei gammel ferdssåre (slepe) gjennom området. Den

gamle ferdssåra er et automatisk fredet kulturminne. Hordaland fylkesutval skal torsdag avgi uttale til konsesjonssøknaden. På bordet ligger rådmannens tilråding om avslag.

Botnen kraftverk innebærer bygging av to inntakdammer, 1,8 km rørgate og tre overføringskanaler. Kraftstasjonen blir liggende i dagen ved Røldalsvatnet. Anlegget er beregnet å gi 8,3 GWh ny kraft.

insfjellet

konferansesjef Nicholas Hoddevik som har lansert ideen.

ILLUSTRASJON: STEINAR IVERSEN

– Åpen for drøfting

Grunneieren på Steinsfjellet er åpen for å drøfte framtiden for utsiktsplatået.

Det Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktet som er grunneier på en 80 mål stor tomt på toppen av Steinsfjellet.

Foreningen var den som tidligere arbeidet med markedsføring av Haugesund, men arbeidet ble lagt dødt da Desti-

nasjon Haugesund og Haugaland ble opprettet. Men formelt består foreningen som en juridisk enhet, og som altså som eiere av Haugalandets kanskje flotteste utsikt.

I styret sitter Reidar Stange, Sverre G. Hauge, Herman Loftheim, Solveig Nilsen. Odd Haga og Knut Lervik.

– Tomten ble i sin tid skjenket Reisetrafikkforeningen av skipsreder Th. Nordbø under forutsetning av at allmennheten skulle ha tilgang til stedet,

forteller styremedlem Sverre Hauge.

Den tidligere reiselivskonsulenten tror mange vil være skeptisk til en idé om å gjøre inngrep på Steinsfjellet.

– Men det er ingenting i veien for å luften et slikt forslag, sier han.

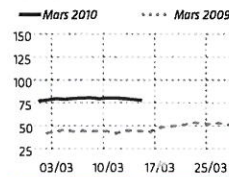
– Så foreningen lukker ikke i døren om investorer banker på for å drøfte en utvikling av Steinsfjellet?

– Nei da, alt kan drøftes, sier Hauge.

PRIS & BØRS

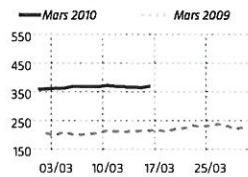
PRIS: OLJE

Brent Spar inneværende måned i år og i fjor - pris i USD

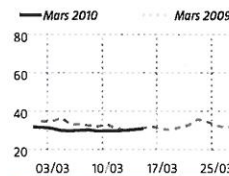
OSLO BØRS

Oslo Børs hovedindeks inneværende måned i år og i fjor

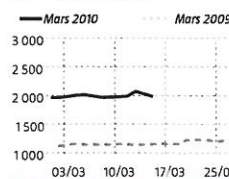
PRIS: GASS

Naturgass inneværende måned i år og i fjor - pris i USD

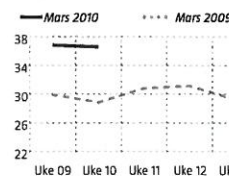
PRIS: ALUMINIUM

Aluminium inneværende måned i år og i fjor - pris i USD/tonn

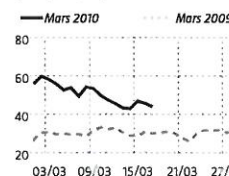
PRIS: LAKS

Spotpris laks inneværende måned i år og i fjor - ukespris i NOK/kg

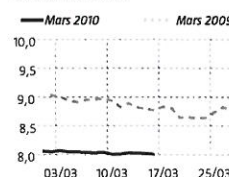
PRIS: STRØM

Strømpris inneværende måned i år og i fjor - pris i øre/KWh

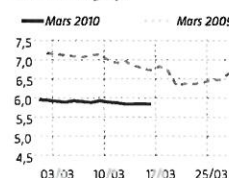
PRIS: EURO

Euro inneværende måned i år og i fjor - kurs mot 100 NOK

PRIS: USD

US Dollar kursutvikling inneværende måned i år og i fjor

OSEBX: 370,43 +1,41%

BØRSVINNERE

Verdiendring i prosent siste børsdag	
Renewable Energy Corporati.	8,72
Domstein	5,77
Algeta	4,02
Inmeta	3,98
BW Offshore Limited	3,97

BØRSTAPERE

Verdiendring i prosent siste børsdag	
Reservoir Exploration Tec.	-20,00
InterOil Exploration and P.	-13,04
Funcom	-7,18
Intex Resources	-6,80
SeaBird Exploration	-6,48

LOKALE SELSKAP

DNB NOR ASA	0,65
Kurs: 68,30 - Markedsverdi: 111246,96	
Bank og finans	
EIDESVIK OFFSH.	0,10
Kurs: 38,00 - Markedsverdi: 1145,70	
Shipping	
GREEN REEFERS	0,00
Kurs: 0,80 - Markedsverdi: 251,65	
Shipping	
NORSK HYDRO	-0,05
Kurs: 41,63 - Markedsverdi: 50155,24	
Energi- og metallproduksjon	
SOLSTAD OFFSH.	4,50
Kurs: 119,50 - Markedsverdi: 4491,59	
Shipping	
SPAREB1 SR-BANK	0,00
Kurs: 52,50 - Markedsverdi: 6345,12	
Bank og finans	
STATOIL	1,70
Kurs: 134,70 - Markedsverdi: 428771,69	
Energiproduksjon	
TIDE ASA	-
Kurs: -- - Markedsverdi: 744,47	
Samferdsel	
WILSON ASA	-
Kurs: -- - Markedsverdi: 675,46	
Shipping	

FOND: 5 PÅ TOPP

Norske fond best avkastning i prosent siste uke	
Pareto Aksje Norge	1,80
Pareto Verdi	1,79
Terra SMB	0,84
NB-Aksjefond	0,55
WarrenWicklund Norge	0,54

FOND: 5 PÅ BUNN

Norske fond dårligst avkastning i prosent siste uke	
Delphi Norge	-1,12
DnB NOR Nor Selekt (I)	-1,12
DnB NOR Norge Selektiv	-1,10
Delphi Vekst	-1,08
Orkla Finans Inv. Fund	-0,87

VALUTAKURSER

Pris i NOK pr. enhet
) Pris i NOK for 100

Kurs	Endring	Voluto
5,34	0,00	Aus. dollar
* 107,71	0,00	Danske kr.
8,01	-0,01	Euro
* 6,45	0,00	Jap. yen
5,75	0,01	Kan. dollar
8,84	0,04	Br. pund
* 552,11	0,34	Sv. francs
* 82,42	-0,09	Svenske kr.
5,84	-0,01	US dollar

©NTB/OBI/Nord Pool/Reuters/Fish Pool

Blir neppe noe av

Vyene til destinasjons-selskapet om konferansehall og restaurant på Steinsfjellet er døde.

Tekst: GAUTE-HÅKON BLEIVIK

HAUGESUND: Ideen ble løftet fram på Haugalandskonferansen i mars 2010 av Tore Gautesen og Nicholas Hoddevik i Destinasjon Haugesund og Haugalandet.

Den gang uttalte Sverre Hauge seg på vegne av Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene (RTF), som er eier av 77 mål av Steinsfjellet, inkludert platået.

Hauge mente at for-eningen var åpen for drøf-ting.

Ti måneder senere har Haugesunds Avis snakket med styreleder Hermann Loftheim i RTF, som avviser at en konferansehall eller en restaurant er aktuelt.

– Skal bevares

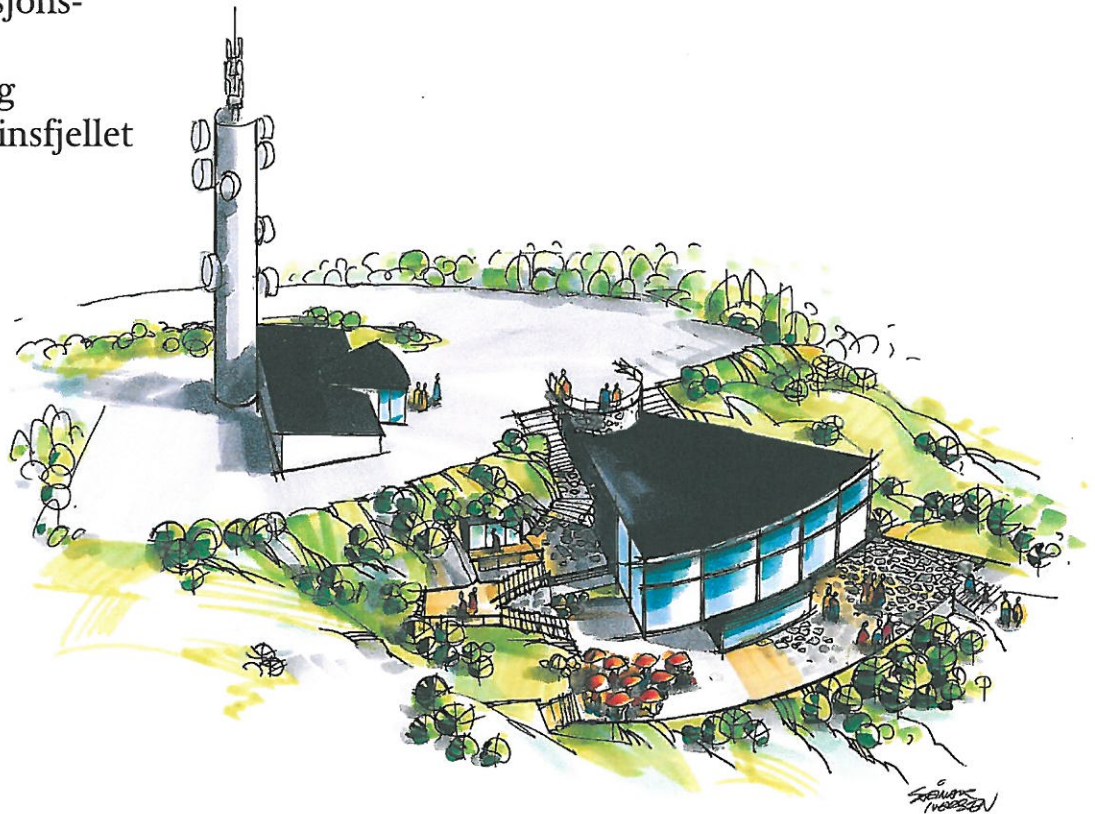
– Det vil alltid være noen høyt-flyvende ideer. Men situasjonen i Haugesund er at vi får ikke engang fylt opp hotellene i byen, sier Loftheim.

– Hva med en restaurant?
– Rent personlig har jeg ikke tro på noe slikt der oppe. For-eningens mål er at Steinsfjellet skal bevares som det er, sier han.

RTF ønsker primært å videreutvikle Steinsfjellet for turister og andre, for eksempel i samarbeid med Kringsjås venner.

– Før reiseworkshopen som skal arrangeres i Haugesund i april, ønsker vi å sette opp en ny reil med retningsanviser, rydde bort litt vegetasjon og jevne ut platået slik at busser kan snu på toppen, sier Loftheim.

Han understreker at Steins-

VISJON: Slik så Steinar Iversen for seg at en kurs- og konferansehall på Steinsfjellet kunne se ut. Tegningen ble presentert på Haugalandskonferansen i fjor.

TEGNING: STEINAR IVERSEN REKLAMEBYRÅ

fjellet først og fremst skal være et sted å parkere for å kunne gå på tur, og for å nyte som utsiktspunkt.

– Vurdér rhododendron

– Forslaget om restaurant eller tilsvarende på Steinsfjellet tror jeg ikke var særlig gjennomtenkt. Hvem vil betale for noe slikt? spør Loftheim.

Han mener RTF må vurdere å tenke nytt etter den kraftige skoghogsten som spesielt Djupadalen har blitt utsatt for.

– Reisetrafikkkomiteen kan være med å bidra med økonomisk støtte til nyplanting, og da eventuelt med frukttrær, rhododendron og liknende, sier Loftheim.

Han understreker at en nyplanting primært er en oppgave for Haugesund kommune, og ikke for RTF.

– Folk trenger andre assosiasjoner enn sitkagran, mener styreleder Hermann Loftheim.

gaute-hakon.bleivik@h-avis.no

– Tas til etterretning

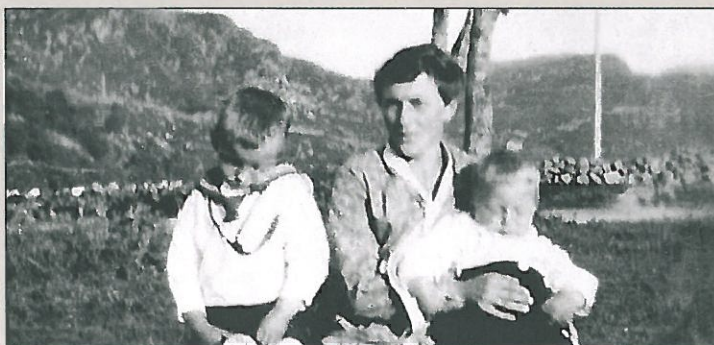
Reiselivsdirektør **Tore Gautesen** i Destinasjon Haugesund og Haugalandet ønsker ikke at det skal framstilles som at destinasjons-selskapet er i konflikt med Reisetrafikkforeningen (RTF).

– Vi tar Loftheims uttalelser til etterretning, sier Gautesen, som er glad for at RTF tar tak i andre ting som bør gjøres på Steinsfjellet.

– Vi er fornøyd med at for-eningen omsider tar tak i buss-problematikken, slik at turist-

busser kan snu der oppe. Og det er flott at vi får en ny kikkert, sier Gautesen til Haugesunds Avis.

ENKA SOM
MÅTTE SELGE
STEINSFJELLET

REPORTASJE:
Friluftsliv
for alle,
uansett

LØR
DAG
32 SIDER

FILMSPEKSJONEN:
Klubbsjef
ser helst
fransk film

LØRDAG 22. JANUAR 2011

Haugesunds Avis

UKE 3 - NR. 18 117. ÅRGANG - LØSSALG KR. 20

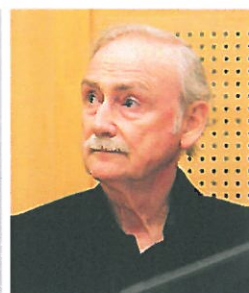
En familietragedie. En visjonær skipsreder. En arv:

Steins- fjellets hemme- lighet

■ Få vet hvorfor skipsreder Fridtjof Nagell Nordbø i 1938 kjøpte nær 80 mål av Steinsfjellet, inkludert plataet, av ei enke med to barn.

■ I dag eier Reisetrafikkforeningen tomta. De mener Nordbø ville bevare naturen, andre mener han ville bygge restaurant.

LØRDAG 6-13

LEILIGHETS-KONKURS:

– Alt er tapt
i Bulgaria

■ NYHETER SIDE 4-5

Dømt fordi
hun ikke
fulgte med

■ NYHETER SIDE 7

URØRT-FINALEN:

Bare nesten
for Brighton

■ PULS SIDE 41

MESTERSKAP I ROCK:

Unge og
rockende

■ PULS SIDE 43

Solgte Steinsfjellet

Avskrift av dagbok nr. 935/1941
Vilhelm
Karasund soneskrivereembede

Steinsfjellet kr. 10.00

S k j ø t e .

Underskrevne Thea Strøm - f. 21/10 1893 - skjøter herved og overdrar til Fr. N. Nordbø A/S eiendommen gnr. 4, bnr. 33, Tømmerdal i Skaare, som ved skyldskifte av 26/9 1938 blev tildelt en skyld av 8 sre.

Kjøpesummen, kr. 1.000,00 - ett tusen kroner - er betalt.

Kjøperen skal ha gjerdeplikt i skiftene mot naboeiendommer.

F. t. H a u g e s u n d , den 18. april 1939.

Thea Strøm.

Det bekreftes at Thea Strøm har underskrevet dette skjøte i vaart nærvær og at hun er over 21 aar gammel.

H a u g e s u n d , den 18. april 1939.

Yngve Henriksen.

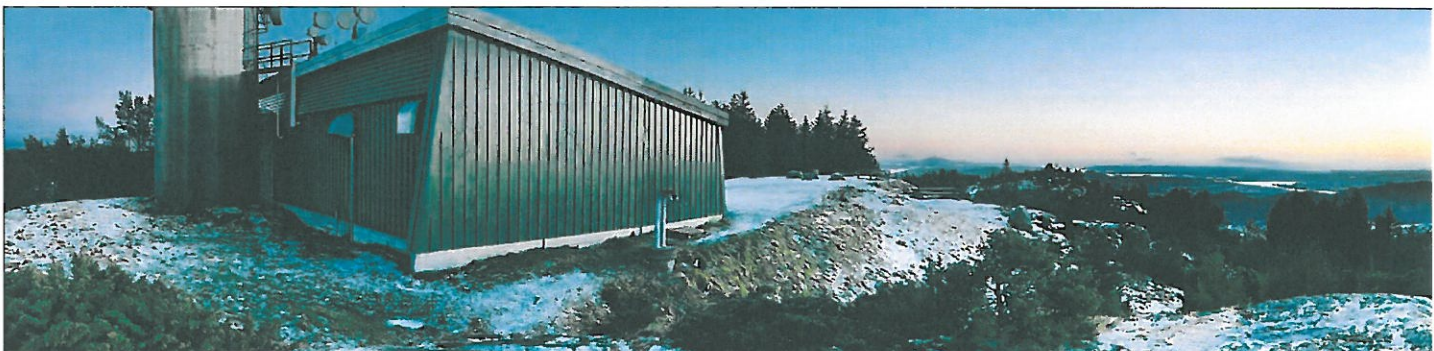
Edvin Skjold.

LØRDAG

Derfor eier en for

Steinsfjellet. Panoramautsikt.
Der du kan se sola kysse havet god kveld.
Der familie, venner, kjæresten,
tilreisende og turister blir tatt med for å
bli vist Haugesund, Haugalandet, Nordvegen.
227 meter over Nordsjøen kneiser fjellet som
alle haugesundere har et forhold til,
men som aldri har vært eid av
Haugesund kommune.

ening Steinsfjellet

Reisetrafikkforeningen for Haugesund og Haugalandet eier Steinsfjellet. Hvem er det? Hvem er de som bestyrer denne? Og hvordan kan en forening sitte på eierrettighetene til Haugesunds største turistattraksjon? Slik er den hittil uskrevne historien.

FOTO: HARALD NORDBAKKEN

Gaute-Håkon Bleivik
Tekst

Dette er historien om en unik tomt som går i arv, en familie-tragedie, en gavmild reder og en forening som sitter på eierrettighetene til Haugesunds flotteste utsiktspunkt.

I 1876 ankommer Kari Samuelsdotter og Torgjer Eriksson Haugesund. De har vært i USA i tre år, men oppholdet hadde ikke svart til forventningene.

Et amerikabrev våren 1874 skriver Torgjer om oppholdet at dersom han hadde «trodd at det skulle bli så tungt å være i et annet land og ikke se dere mer, hadde jeg ikke reist fra vårt gode fødeland og jeg hadde måttet tigge mitt og mines brød».

Sammen leter ekteparet etter et gårdsbruk de kan kjøpe, og valget faller på Tømmerdalen i Skåredalen. Eller «Dalen» som det kaltes på folkemunne.

Den forrige familien som eide gården, hadde bodd der i åtte år. Kari og Torgjer får fire barn, og den yngste, Berta Helena, overtar etter farens død i 1907 gården under forutsetning av at moren får bo der på kår.

Berta er gift med Jens Torgersson Haavig, og paret får ti barn. Den femtefødte er Thea Karoline Torgersen Dalen, født i 1893.

Fridtjof Nagell Nordbø, sønn av skipsreder Theodor Nordbø, arbeider i 1912-13 ved shippingkontorer i England og Frankrike.

I 1916 er han 22 år, og begynner som skipsreder. Nordbø tjente gode penger på å drive priser og aksjer oppover som spekulant – eller jobber – under 1. verdenskrig.

I 1922 utvider han virksomheten og starter sitt eget rederi.

Dette året gifter Thea Karoline Torgersen Dalen seg med Hans Endresen Strømø. Telefonarbeideren er født på Straumøy i Moster sokn, men bor i Haugesund når han treffer Thea.

Paret får to barn i løpet av de neste fire årene, Edgar og Bjørne Johan.

Så drar Hans til USA, der han som kaptein på en båt hjalp til med å mudre en bukt utenfor New York.

– En av undervannsladningene gikk ikke av, og Hans dykket ned for å se hva som

hadde skjedd. Da eksploderte ladningen, forteller hans svigerdatter Esther Sandvik Strømø.

Hans ble liggende på sykehus i USA noen dager, men døde av skadene han pådro seg.

Hjemme i Norge får kona Thea beskjeden. Året er 1930. Hun blir alene med to gutter på fire og seks år.

Likevel tar hun på seg ansvaret for å drive gården Dalen. Hennes far overdrar bruket til henne i november 1933.

Ifølge dokumenter som Haugesunds Avis har fått tilgang til, var bruket fortsatt beheftet med gjeld. I tillegg kom kjøpesummen på 8.000 kroner.

Theas foreldre tar kår på eiendommen, og blir boende i nordre del av våningshuset. Kravene i kåravtalen er tøffe, i tråd med datiden.

Thea skal levere tre lam årlig og de skal ha beiterett. Foreldrene skal ha rett til å hente vann i brønnen og adgang til eldhuset. De skal ha tilstrekkelig rom i potetkjelleren.

Trolig blir ikke hverdagen til Thea enklere av at hennes far dør i april 1935. Hun overtar da gjelden hans.

På 1930-tallet har Fridtjof Nagell Nordbø gode dager. Som den første i landet får han i 1930 utrustet det flytende kokeriet «Norskehavet» til fangstfelt ved Island.

Men dette var ikke det eneste Nordbø var først med. Avisartikler både før og like etter hans død forteller om en framtidstrettet mann.

Han ønsket å opprette et forskningsinstitutt for sildefisket i Haugesund-distriktet.

Han var en av stifterne da sildefisken grunnla sin organisasjon i 1929.

Han hadde en idé om å eksportere elektrisk kraft via sjøkabel fra Haugesund eller Karmøy til England.

Han kjempet for å få først en jernbaneferje mellom Haugesund og Stavanger, deretter for å få etablert jernbane over Haukeli og til Oslo.

– Haukelibanen vil simpelthen revolusjonere forholdene så vel på vestsiden som på østsiden av fjellet. Den vil bli den løftestang som mer enn noe annet vil stimulere utviklingen, arbeidslivet og hjelpe til at

distriktenes store, naturlige hjelpeskilder blir rasjonelt utnyttet i en ganske annen grad enn hittil, skrev han i et notat fra like etter krigen.

Men Nordbø var også en sport- og friluftsmann, som interesserte seg sterkt for skogreisning og jorddyrking. Derfor kjøpte han store landområder i Vindafjord.

Familien forteller at skipsrederen elsket Byheiene, hvor han ofte gikk tur. Han var betatt av utsikten fra Steinsfjellet.

Thea Karoline Strømø sliter med gjelden som foreldrene hennes har pådratt eiendommen Dalen.

Det er mulig å lese ut fra dokumentasjonen Haugesunds Avis har fått tilgang til.

Mens mange gårdsbruk på Haugalandet blir tvangssolgt på 1920- og 1930-tallet, klarer Thea å beholde Dalen.

En gang rundt 1938 oppsøker Fridtjof Nagell Nordbø enken Thea. Han ønsker å kjøpe deler av utmarka hennes.

I september 1938 skriver Thea under en kontrakt som gir Fridtjof en utskilt del av gårdsbruket. Delen tilsvarer 77 mål, inkludert selve platået på Steinsfjellet.

I løpet av den nærmeste tiden bidrar Nordbø og hans familie til beplantingen som skjer på Steinsfjellet. Hovedansvaret tar Haugesund fjell-lag og IOGT.

Hva Nordbø egentlig så for seg med Steinsfjellet, og hvorfor han ønsket det, er det få kilder på.

I skjøtet som ligger i Statsarkivet, regnes tomte for å kun være egnet som «plante-felt».

De kildene Haugesunds Avis har vært i kontakt med, forteller at Nordbø var en visjonær mann, åpen for framtidens muligheter.

Enkelte snakker sågar om at han så for seg Steinsfjellet som Haugesunds svar på det bergenske Fløyen.

Rederen var i likhet med grunnleggerne av fjell-laget opptatt av at folk kom seg ut i frisk luft.

Theas svigerdatter er helt sikker på at hun vet hva Nordbø ville.

– Min mann fortalte at han som kjøpte Steinsfjellet ville bygge restaurant der oppe, slik at folk kunne komme dit for å nyte utsikten, sier Esther Sandvik Strømø.

1876

Kari Samuelsdotter og Torgjer Eriksson drar hjem fra USA etter tre år i utlendighet. De kjøper gården Tømmerdalen, eller «Dalen» som den kalles.

1907

Torgjer dør, og hans datter Berta Helena Torgjersdatter overtar gården sammen med ektemannen Jens Torgersen Haavig.

BRYLLUPSBIDET: I 1922 giftet Thea Karoline Dalen seg med Hans Endresen Strømø. Dermed fikk mannen fra Moster eiendomsrett til Steinsfjellet. Men Hans døde i en arbeidsulykke i USA i 1930.

FOTO: PRIVAT

1922

Brita og Jens' datter, Thea Karoline Torgersen Dalen, gifter seg med Hans Endresen Strømø.

1930

Hans dør i en sprengningsulykke under arbeid med mudring av en bukt i New York, USA.

1933

Thea overtar Dalen, samtidig som foreldrene Brita og Jens tar kår ved bruket.

1938

Fridtjof Nagel Nordbø kjøper deler av Dalen for 1.000 kroner gjennom selskapet F.N. Nordbø AS.

Under 2. verdenskrig går Nordbøs skip D/S «Skottland» ned. Oppgjøret gir ham nær 1,6 millioner kroner i erstatning.

Men rederen sto da uten tonnasje etter krigen, og kunne ikke utnytte de gode konjunktorene umiddelbart etterpå.

I et avisintervju, trolig fra slutten av 1940-tallet, blir han intervjuet etter å ha vært i USA på en tur som varte i tre måneder.

Der undersøker han blant annet mulighetene for å kjøpe en båt, ettersom det ligger mange skip i opplag både på øst- og vestkysten av kontinentet.

– Var det mange skip De kunne ha lyst på? spør journalisten.

– Ja, det må jeg si. En mengde av dem ville vært brukbare for norske redere som har tapt sine skip i krigen, sier Nordbø, som også deler sine tanker om hvordan USA kan gjøre det som sjøfartsnasjon.

– Det ligger ikke for amerikanerne å seile til sjøs. De har det for godt på landjorden. Deres livsinnstilling er slik at de med all komfort i sitt moderne samfunn må ha større livsrom enn oppholdet om bord i et skip kan gi dem.

Ifølge en av Haugesunds Avis' kilder var Nordbø «på vei opp igjen» etter krigen, og disponerte i 1953 fire skip.

Men i samme periode rammes han av sykdom. Fridtjof får påvist en hjernesvulst, og mister gradvis synet. Mot slutten må datteren følge ham på kontoret.

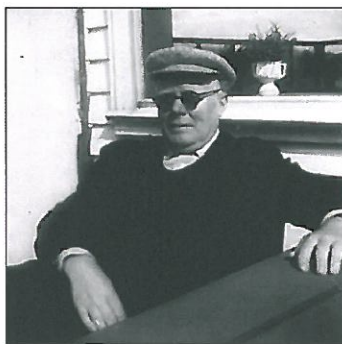
Skipsreder Fridtjof Nagell Nordbø dør 6. november 1953 mens han venter på en operasjon på Rikshospitalet i Oslo.

Ifølge nekrologen i en av byens aviser hadde han «ligget der nokså lenge, og ventet på styrke til å kunne gjennomgå en alvorlig operasjon».

På 1930-tallet etablerte handelsstanden i Haugesund og omegn et reiselivslag, som skulle bidra til å trekke turister til distriktet.

De første offisielle papirene som viser noe om dette i byarkivet, er fra 1935, der «Turisttrafikkomiteen for Haugesund, Sauda, Sunnhordland og Ryfylke» inviterer ordføreren til årsmøte i komiteen.

Året etter er navnet blitt Turisttrafikk-nemnda for Haugesund og Haugaland.

SISTE SOMMER: Dette bildet av Fridtjof Nagell Nordbø er hentet fra familiens hyttebok, og er tatt sommeren 1953, bare måneder før han døde. De mørke brillene signaliserer at skipsrederen har mistet mye av synet sitt. **FOTO: PRIVAT**

Nemnda har et styre som velges ut fra medlemsbedriftene, og således sitter mange kjente haugesundere i styret opp gjennom årene.

Blant dem er skipsreder Fridtjof Nagell Nordbø. Etter hans død i 1953 overtar nemnda eiendomsretten til Steinsfjellet gjennom en testamentarisk gave.

Ulike kilder, blant dem plakaten på toppen av Steinsfjellet og visithaugesund.no sine nettsider, omtaler 1944 som året fjellet ble gitt komiteen.

Men gavebrevet som ligger i Statsarkivet viser at dette ikke skjedde før i 1954.

14. mai 1954 skriver Nordbøs kone Ingrid, hans datter Ruth, og Klaus Oddenes under på gavebrevet.

Verdien av tomta blir «etter beste skjønn» satt til 5.000 kroner, en femdobling av prisen Nordbø betalte Thea Dalen femten år tidligere.

I lys av Nordbøs engasjement for friluftsliv og hans visjoner for Steinsfjellet, er det naturlig å tolke at nemnda får Steinsfjellet på bakgrunn av deres arbeid for å få turister til byen.

Gavebrevet blir ikke underskrevet av nemnda før i mars 1958, når nemnda har skiftet navn til Turisttrafikkomiteen for Haugesund og distriktene.

– For å bringe komiteens navn mer i overensstemmelse med våre kollegaer på Vestlandet og andre reiselivsforeninger, besluttet generalforsamlingen å endre navnet, står det i årsberetningen for 1957.

Fire år senere blir Nordbøs gave ytterligere tilgjengelig for allmennheten. Da kommer Telegrafverket på banen.

– **Denne eiendom vil nå få stor aktualitet**, skriver Turisttrafikkomiteen om Steinsfjellet i sin årsberetning for 1962.

I kontrakten mellom komiteen og Telegrafverket fra august samme år, står begrunnelsen for hvorfor de trenger Steinsfjellet: Telegrafverket skal anlegge et stasjonspunkt for radiolinje.

Veien som man bruker til toppen i dag, er ett av alternativene som en byingeniør tegnet i forbindelse med avtalen.

Hvor de andre veialternativene gikk, har ikke Haugesunds Avis fått klarhet i.

I kontrakten er det også understreket at fra Telegrafverkets side er det «ikke noe til hinder for at veggen blir holdt åpen for alminnelig ferdsel».

Byggingen av masten og stasjonsbygget gir komiteen en årlig leie på 100 kroner, som kan prisjusteres. I dag er beløpet nærmere 20.000 kroner per år.

Samtidig inngår Telegrafverket en avtale med Haugesund kommune: «Fra det øyeblikk veggen er ferdig fra entreprenørens side påtar Haugesund kommune seg det fulle vedlikehold av veggen uten noen refusjon fra Telegrafverket».

Turisttrafikkomiteen er svært fornøyd med mastreisingen, som gir nærmest ubegrenset tilgang til Steinsfjellet.

– Haugesund har med dette fått seg et nytt, lett tilgjengelig og fenomenalt flott utsiktspunkt. Med tiden får en se hvordan alt best skal arrangeres her, står det i årsberetningen for 1962.

I en reportasje fra Haugesunds Avis, trolig fra like etter at masten var reist, blir daværende formann i komiteen, Torbjørn Nervik, spurt om det muligens kan komme en restaurant på fjelltoppen.

– Det spør alle om, men det er det ikke behov for. Det ville ikke være regningsvarende, svarer Nervik.

1953

Fridtjof dør, og testamenterer gnr. 4, bnr. 33 på 77 mål til Turisttrafikknemnda for Haugesund og Haugalandet. Verdien settes til 5.000 kroner.

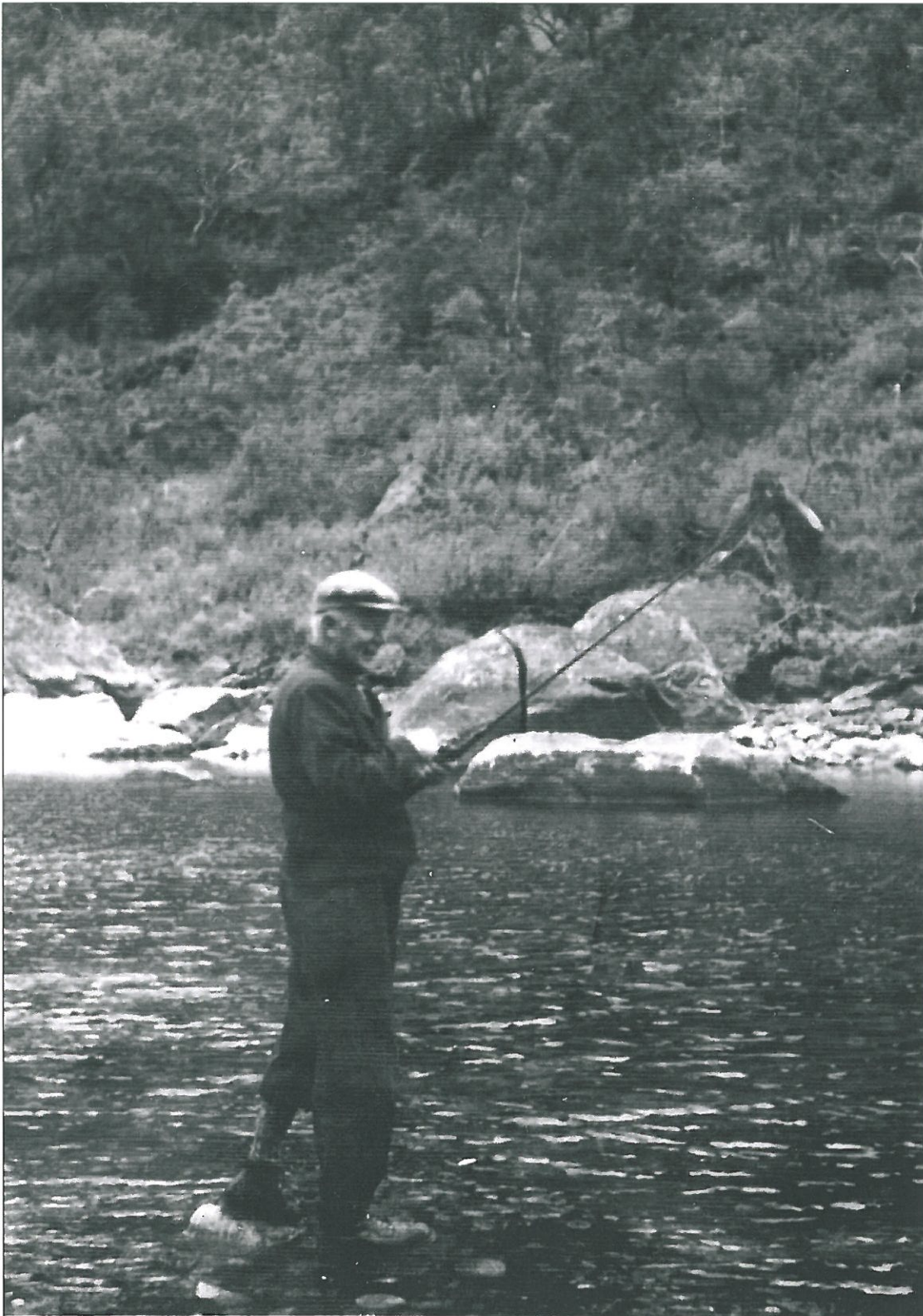

1956

Nemnda skifter navn til Turisttrafikkomiteen for Haugesund og Haugalandet.

1962

Komiteen tillater Telegrafverket å anlegge et stasjonspunkt for radiolinje på Steinsfjellet, mot at verket lager vei til toppen.

FRILUFTSMANN: Fridtjof Nagell Nordbø elsker natur og friluftsliv. På familiens landsted ligger fortsatt veldig mange fiskestenger etter rederen.

FOTO: PRIVAT

1964

Masten står ferdig. Dette gir komiteen en årlig leie på 100 kroner, som kan prisjusteres.

1974

Turisttraffikkomiteen skifter navn til Reisetrafikk-komiteen for Haugesund og Haugalandet (RTF).

1997

RTF går ikke med i Destinasjon Haugaland, og forblir dermed en enhet utenfor destinasjons-selskapet.

2011

RTF eksisterer fortsatt. De ønsker fortsatt å forvalte den testamentariske gaven etter Fridtjof Nagell Nordbø selv.

Selv om befolkningen på Haugalandet får vei til toppen av fjellet, og kommunen sørger for at veien er åpen, skjer det relativt lite på selve platået.

Haugesunds Avis har fått tilgang til årsoppgavene til Turisttrafikkkomiteen fra 1957 til 1997, som i liten grad forteller om hvilke planer foreningen har for Steinsfjellet.

Ifølge årsmeldingen fra 1973 har foreningen det året satt opp en rundskueanviser, som viser avstand til ulike steder som man kan se fra toppen.

I ulike årsmeldinger omtales behovet for å rydde i vegetasjonen slik at utsikten blir bevart.

Som det står i 1989:

– I godt samarbeid med parksjefens kontor fikk vi tatt et kjempeløft på Steinsfjellet ved å få «berget» utsikten ved at vi fikk hugget rent i front, vi fikk nye anvisningsskilter, men fremdeles står det en del arbeid igjen som vi gjerne ville ha gjort for å få servicen bedre ved dette unike utsiktspunkt.

I forbindelse med generalforsamlingen i november 1974 skifter Turisttrafikkkomiteen navn igjen, denne gangen til Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene.

Begrunnelsen er at de fleste komiteene landet rundt gjør det samme skiftet.

Daværende Statens nærings- og distriktsutviklingsfond la i 1997 til rette for utviklingen av destinasjonsselskaper i Norge.

Gjennom etableringen av Destinasjon Haugalandet fant Reisetrafikkforeningen at de ville fortsette sitt arbeid på siden av det nyetablerte selskapet.

– Foreningen ble satt på sidelinja, uten spesielle oppgaver. Vi fortsatte likevel arbeidet vårt, og sørget for profilering av Haugalandet gjennom våre egne kanaler, sier styreleder Hermann Loftheim.

Han har siden 1997 sittet som styreleder i foreningen, som ellers teller fem medlemmer: Solveig Nilsen, Knut Lervik, Odd Haga, Reidar Stange og Sverre Hauge.

De har alle sittet i 13 år.

– Og dere er ubyttable og uvelgbare?

– Det har ikke vært behov for å skifte noen av oss ut. Men vi har vurdert en utskifting. Selv har jeg jo gått av med pensjon, sier Loftheim, som likevel fortsatt jobber ved sitt Hotell Neptun.

Reisetrafikkforeningen eier i dag fortsatt Steinsfjellet.

Haugesunds Avis har snakket med kilder både i politikken og reiselivet som ikke ante at komiteen fortsatt var i arbeid.

Spørsmålet blir til sjuende og sist hva foreningen skal med Steinsfjellet.

Ifølge Loftheim har oppgaven aldri endret seg: De skal bevare fjellet slik det alltid har vært.

– Jeg tror det er i tråd med donatorens, skipsreder Nordbø, sine ønsker, sier Loftheim.

UTSIKTPUNKT: Steinsfjellet er ikke høyere enn 227 meter over havet, men siden Haugesund er så flat fram mot foten av

– Har dere noen gang sjekket hva Nordbø selv ønsket med Steinsfjellet?

– Jeg regner med at det finnes noen statutter, uten at jeg vet det. Dette har ikke vært så aktuelt å granske før Haugesunds Avis stiller spørsmålet, sier styrelederen.

– Hva tenker du om det Esther Sandvik Strømø og våre andre kilder sier, blant annet om Nordbø's ønske om å anlegge en restaurant på platået?

– Jeg tenker at dette er annen- og tredjehåndsupplysninger. Flere byer har hatt restauranter ved utsiktspunkter, som

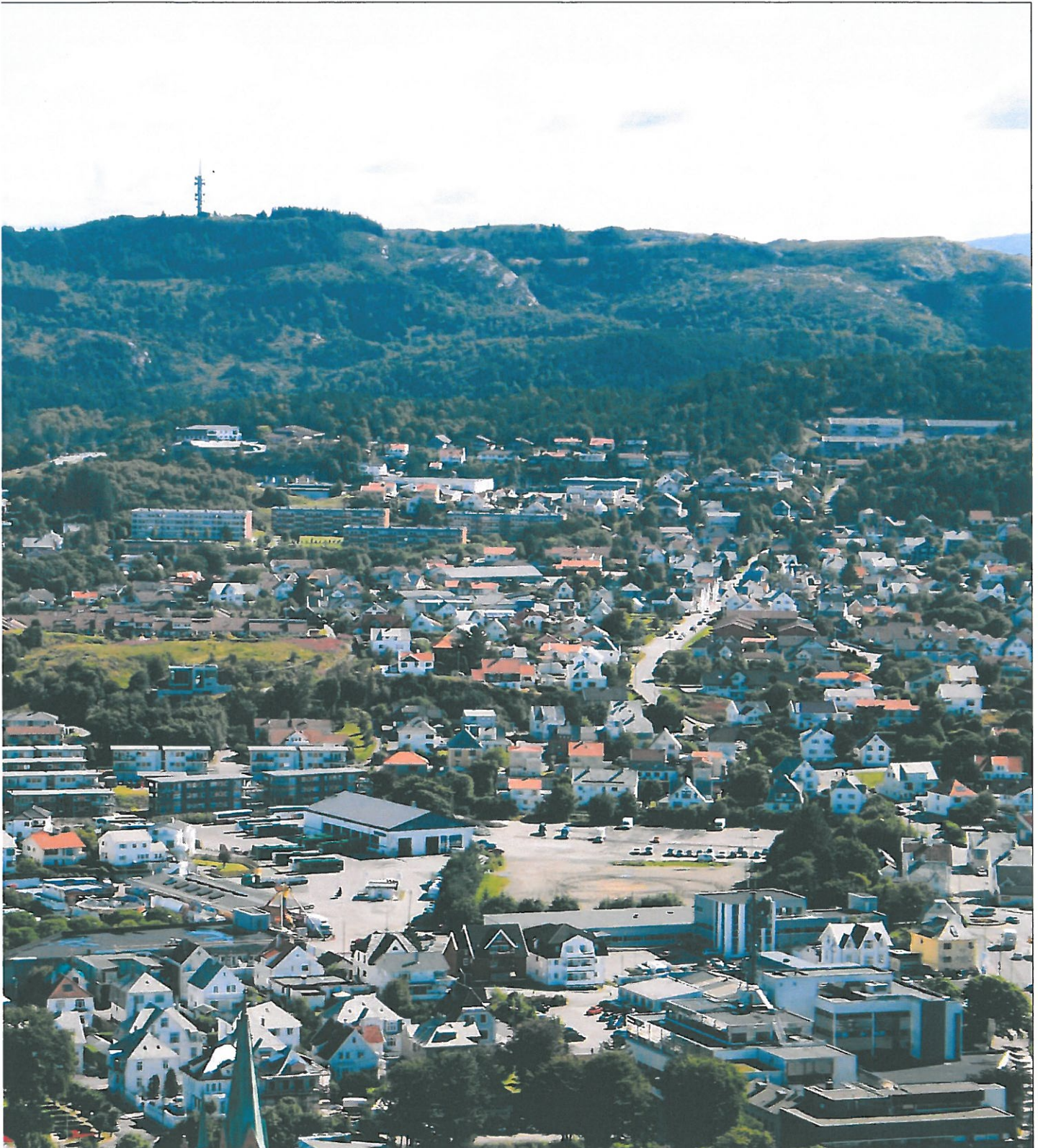
Vålandstårnet i Stavanger, men tiden har vist at dette ikke er lønnsomt, mener han, og viser til komiteens generalforsamling i april.

– Den nye generalforsamlingen kan komme til å vurdere ting på en annen måte, sier Loftheim.

– Hvem møter på generalforsamlingen til Reisetrafikkforeningen?

– Der møter styret, og vår kasserer Roy Grainger.

Haugesunds Avis har fått tilgang til gavebrevet fra Nordbø til Reisetrafikkforeningen

fjellet, ruver det ganske godt i landskapet.

FOTO: ANGELICA FJEREIDE

gjennom Statsarkivet. Der står det: «Blir Turisttrafikknemnda for Haugesund og Haugaland oppløst eller opphører å eksistere, skal eiendommen tilfalle Haugesund kommune».

- Har det vært aktuelt for dere å gi eiendommen til kommunen?
- Det har vi aldri diskutert.
- Har det vært aktuelt for dere å legge ned komiteen?
- Nei. Vi har snakket om å øke medlemsmarkedet, slik at vi kan gjøre en bedre jobb på vår måte, sier Loftheim.

Reisetrafikkforeningen driver i dag med profilering av Haugesund og Haugalandet gjennom sine egne kanaler.

Loftheim forteller at de blant annet deltar på ulike konferanser, blant dem er Fjord-Norges årlige konferanse i Bergen.

Imens står Steinsfjellet støtt, og utviklingsvyer dør i barsel.

Reisetrafikkforeningen er den allmektige på Haugesunds flotteste og mest tilgjengelige fjelltopp.

gaute-hakon.bleivik@h-avis.no

Reportasjen inneholder informasjon fra følgende bøker:

- Reidar Østensjø: «Haugesund» bind I
- Reidar Østensjø: «Haugesund» bind II
- Øyvind Bjørnson: «Haugesund» bind III
- Morten Hammerborg: «Skipsfartsbyen»
- Tor Inge Vormedal: «Kim Ka Kor» 1954–2004
- Arne Langhelle, Svein Ivar Langhelle og Nils Olav Østrem: «Gard og folk i Skåre».

Klar for ny tunnel i rasutsatt område

ODDA: I februar ventes oppstart på arbeidet med en 5 km ny trasé for Rv 13 ved Tysdalsvatnet. 3,5 km av strekningen skal legges i tunnel.

En rasutsatt del av «Fjordveien», den indre løypa mellom Sandnes og Førde, blir dermed tryggere. Tunnelen skal gå mellom Vatne og Skreppeneset, og hele anlegget

kan ifølge Statens vegvesen stå ferdig i 2013.

Statens vegvesen signerte i går, mandag, kontrakt med Veidekke Entreprenør, som hadde det laveste anbudet. Det lørd på 268 millioner kroner. Totalt kommer imidlertid hele prosjektet på 400 millioner kroner, hvorav Rogaland fylkeskommune forsterker 250 millioner.

Jondaltunnelen allerede i år

ODDA: Den nesten elleve kilometer lange Jondaltunnelen kan få gjennomslag i løpet av 2011.

Det opplyser prosjektleder **Rolf Harkerstad** (t.h.) i forbindelse med at prosjektet i dag, tirsdag, når et annet delmål; nemlig gjennomslag i Torsnestunnelen.

Sistnevnte er en 583 meter lang tunnel som skal binder Jondaltunnelen sammen med eksisterende fylkesvei i Jondal. Jondaltunnelen skal etter planen stå ferdig i 2013.

STYRET: Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene (RTF) består av Hermann Lofheim, øverst til venstre (styreleder), Reidar Stange, i midten øverst, Knut Lervik, øverst til høyre, Sverre Hauge, nede til venstre og Solveig Nilsen nede til høyre. Haugesunds Avis har ikke bilder av Odd Haga i arkivet, og han ønsket heller ikke å stille opp på bilde.

ARKIVFOTO

Styrer fjellets skjebne

Tomta til Reisetrafikkforeningen på Steinsfjellet er regulert til landbruk, natur og fritid (LNF).

Tekst: GAUTE-HÅKON BLEIVIK

HAUGESUND: Det betyr at bystyret i Haugesund har siste ord før noe kan gjøres der.

– Ingen kan gå igang med tiltak der oppe uten at det har vært i bystyret til godkjenning, sier ordfører Petter Steen jr. (H).

Han mener Steinsfjellet er et veldig viktig landemerke for Haugesund by.

– Området må ikke framstå som privatisert. Alle må kunne bruke Steinsfjellet som utsiktspunkt, sier Steen.

Han ønsker at Steinsfjellet-tomta blir tatt med i vurdering-

ene rundt kommuneplanen, der arbeidet starter i morgen.

– Hva som skal tillates på Steinsfjellet og i resten av Byheiene er viktige politisk spørsmål, sier Steen.

Åpner for nye tanker

Destinasjon Haugesund og Haugaland lanserte i mars i fjor ideen om å bygge hotell eller tilsvarende der oppe.

– Noen har jo forsøkt å koke i hop noe der nede i destinasjonsselskapet, folk som ikke engang er tørre bak ørene, uanskyld uttrykket, mener styremedlem og sekretær i RTF, Sverre Hauge.

Også styreleder Hermann Lofheim har stilt seg avisende til ideene.

Styremedlem Knut Lervik åpner derimot for nye tanker.

– Kommer det et konkret for-

slag, må vi vurdere det. Jeg er jo for å skape aktivitet i området, sier Lervik.

Etterlyser prosjekter

– Synes du RTF oppfyller intensjonen bak gaven?

– Ja, så langt gjør vi det. Vi har jo holdt ting ved like der oppe, men kunne sikkert satt igang flere prosjekter enn det vi har gjort, sier Lervik.

Hans styremedlem-kollega Reidar Stang tror det ville blitt veldig vanskelig å få til næringsvirksomhet på Steinsfjellet.

– Jeg synes det er et skudd i blinde å tenke seg næringsvirksomhet der oppe, sier han, og understreker samtidig at dette er et friområde.

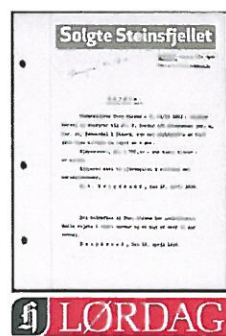
– Jeg tror ikke Haugesund kommune kan bestemme om det blir restaurant der opp. Den saken hadde sikkert gått både

til fylket og til departementet, sier Stange.

Solveig Nilsen hadde ikke fått lest de siste dagers reportasjer om Steinsfjellet grundig nok til

å ville uttale seg. Odd Haga ønsket ikke å kommentere saken, og henviste til styreleder Lofheim.

gaute-hakon.bleivik@h-avis.n

FAKSIMILE: Lørdagsmagasinet Haugesunds Avis 22. januar 2011.

fakta

■ Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene (RTF) er forløperen til Destinasjon Haugesund og Haugaland.

■ RTF ble etablert på 1930-tallet, men da under et annet navn.

■ Foreningen markedsfører regionen gjennom egne kanaler. De har også eierrettighetene til 77 mål av Steinsfjellet, inkludert platået.

■ Eiendommen ble i 1954 gitt som en testamentarisk gave av skipsreder Fridtjof Nagell Nordbø, etter hans død året før.

SVEIN ERIK BYSTRØM, fornøyd NM-syklist
– Fikk vist meg fram ■ SPORTEIN SIDE 24

- **TYSVÆR:** Populære Slusedager Side 26–27
- **SAUDA:** Satser på allergikaker Side 12
- **VINDAFJORD:** Forebyggende helsesøstre Side 2-3

MANDAG 27. JUNI 2011

Haugesunds Avis

UKE 26 – NR.144 117. ÅRGANG – LØSSALG KR. 20

Bestemmer over Haugesunds populære utsiktspunkt:

Styret har ingen planer

FOTO: TERJE STØRÅSEN

■ Det siste året har flere ytret sine tanker om hvordan Haugesunds mest kjente utsiktspunkt, Steinsfjellet, bør utvikles. Men lite skjer.

■ Styret i Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene bestemmer. De har ingen konkrete planer, men har gjenvalgt seg selv.

Side 4–5

Tre menn siktet for voldtekter
 ■ NYHETER SIDE 6

THOMAS SØRUM
Misset mot gamleklubben
 ■ SPORTEIN SIDE 22-23

Fire sendt til sykehus etter bilulykke
 ■ NYHETER SIDE 6

HUSK VÅRE VISNINGER

 Kopervik - Lierfjell 31 Visning: Mandag 27.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Djupeskarve 73 B Visning: Mandag 27.06. kl. 17.00-17.45	 Svein - Fagerlund Visning: Søndag 03.07. kl. 16.15-17.00	 Grinde - Grindefjordvei 25B Visning: Torsdag 28.06. kl. 17.45-18.30	 Haugesund - Spjærvev 17 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Karsrud brygge Visning: Mandag 27.06. kl. 16.00-17.00	 Haugesund - Høyvegt 150 Visning: Mandag 27.06. kl. 17.30-18.15
 Kopervik - Steinsfjell 22 B Visning: Mandag 27.06. kl. 17.30-18.15	 Svein - Tveit Visning: Mandag 27.06. kl. 16.30-17.15	 Haugesund - Skjervev 23 Visning: Mandag 27.06. kl. 16.00-16.45	 Haugesund - Hestevåge 17 Visning: Torsdag 28.06. kl. 17.15-18.00	 Skjervev - Skjervev 12 Visning: Mandag 27.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Kjøpervik 14 Visning: Mandag 27.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Aestmannsv. 3 C Visning: Mandag 27.06. kl. 16.15-17.00
 Åkrehamn - Mestvænne 15 Visning: Mandag 27.06. kl. 17.15-18.00	 Haugesund - Sveigdt 19 Visning: Mandag 27.06. kl. 17.15-18.00	 Torvestad - Lindeljøvænne 26 Visning: Torsdag 28.06. kl. 18.30-19.15	 Kopervik - Friservev 12 Visning: Mandag 27.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Ginnvev 26 Visning: Mandag 27.06. kl. 18.30-19.00	 Sølgemeite - Akseidvevnet - 1 EendomsMegler sitt kontor mandag kl 17.00	 Haugesund - Ørpevænne 48 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 17.15-18.00
 Nedre Vats Visning: Tirsdag 28.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Hinderdgt. 14 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 16.15-17.00	 Haugesund - Målsvev 32 Visning: Mandag 27.06. kl. 18.30-19.15	 Åkved - Åkvedvev 65 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 16.30-17.15	 Haugesund - Sveidgt. 4 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 18.15-18.45	 Haugesund - Vallholtgt. 7 A Visning: Mandag 27.06. kl. 17.15-18.00	 Haugesund - Kjøpervik 3 Visning: Mandag 27.06. kl. 17.30-18.15
 Tysvær - Høyvegt Visning: Mandag 27.06. kl. 18.00-18.45	 Haugesund - Høyvegt 226 Visning: Tirsdag 28.06. kl. 18.15-19.00	 Avaldsnes - Prestevænne 73 A Visning: Mandag 27.06. kl. 18.30-19.15	 Hedstrand Visning: Tirsdag 28.06. kl. 18.00-18.45	 Haugesund - Ørpevænne 104 Visning: Mandag 27.06. kl. 17.45-18.30	 Vævre - Liervev 21 Visning: Mandag 27.06. kl. 18.30-19.15	

Markedsfører boligen hele helgen!

EiendomsMegler 1

7 056091 512949

Steinsfjellet

- Steinsfjellet er Haugesund kommunes mest tilgjengelige utsiktspunkt, med bilvei helt opp til det 227 meter høye fjellet.
- Skipsreder Fridtjof Nagell Nordbø kjøpte eiendommen på 77 mål (inkludert platået) fra enken Thea Strømø for 1.000 kroner i 1938.
- Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene (RTF) fikk den i testamentarisk gave fra Nordbø da han døde i 1953.
- Daværende Telegrafverket etablerte bilveien i 1962, i samråd med RTF – og mot at veien kunne brukes av allmennheten.
- Styret i RTF har sittet siden 1997; Herman Loftheim (styreleder), Solveig Nilsen, Knut Lervik, Odd Haga, Reidar Størge og Sverre

FAKSIMILE: Haugesunds Avis 22. januar 2011

FAKSIMILE: Haugesunds Avis 22. januar 2011

tekst:

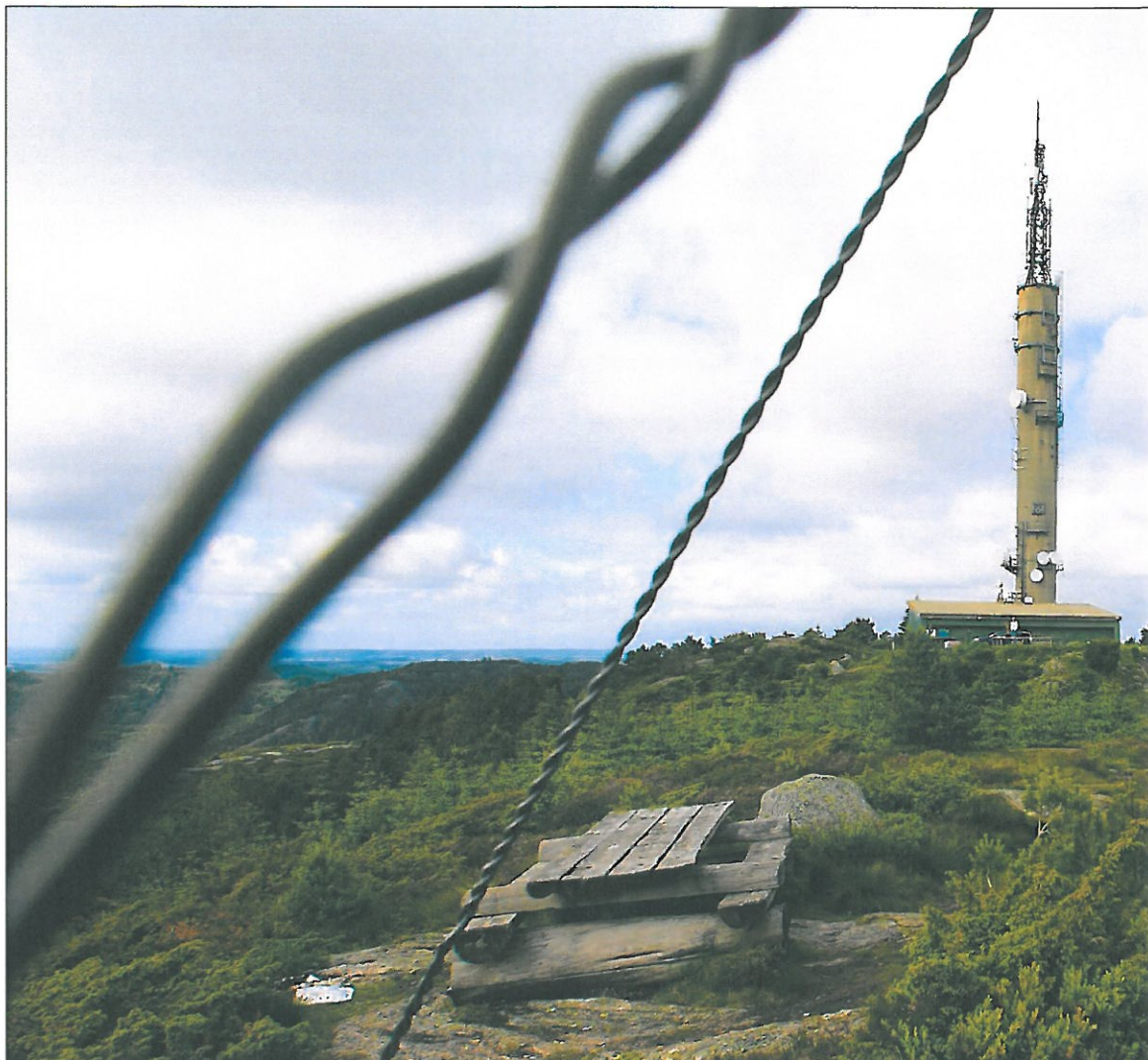

Gaute-Kåkon Bleivik

foto:

Terje Størksen

LITE SIKJER: Det er en gruppe tilårskomne menn, som har det til felles at de sitter i Reisetrafikkforeningen styre, som bestemmer hvordan det populære utsiktspunktet på

Uten planer for

Steinsfjellets eier har ingen klare mål for utvikling av utsiktspunktet det neste året.

Tekst: GAUTE-KÅKON BLEIVIK
Foto: TERJE STØRKSEN

HAUGESUND: Haugesunds Avis presenterte i magasinet LØRDAG 22. januar historien om Steinsfjellet.

Reisetrafikkforeningen for Haugesund og distriktene (RTF) eier platået og 77 mål rundt, en gave som ble gitt dem i 1953.

Foreningen hadde årsmøte 16. juni. Her er en oppsummering fra styreleder **Herman Loftheim**.

– Hvilke saker var oppe på årsmøtet?

– Først og fremst den gledelige saken at vi har planert øverst på Steinsfjellet, i samarbeid

med gode hjelpere, slik at store busser kan snu. Kikkerten er reparert, og er på plass om to-tre dager. Og nye henvisningsskilt er på plass.

– Ble andre saker enn Steinsfjellet tatt opp?

– Ja. Vi har hatt valg på styret, og daglig leder ved Neptun, altså jeg, ble valgt til styreleder igjen. Ellers har vi sett på det vi har gitt av kontanter til forskjellige plasser, for eksempel 30.000 kroner til Destinasjon Haugalandet for den store satsingen på Norwegian Travel Work Shop. Vi har også gitt litt penger til Kringsjås venner for

at de skal følge med på Steinsfjellet. De er der oppe hver dag, og kan rydde og se til at det ikke flyter med boss. Vi har diskutert hva vi skal gjøre framover. Vi vil i samarbeid med kommunen se på muligheten til å få flere benker som kan stå i terrenget der oppe. Vi vil bidra med penger til dette.

– Hvordan ligger det an med økonomien til RTF?

– Økonomien er brukbar. Vi har inntekter på rundt 20.000 kroner årlig fra Telenor, men har heller ikke tæret på formuen de siste årene. Vi har råd til å spandere 20-30.000 kroner på forskjellige ting hvert år.

Hvor stor er formuen til RTF?

– Cirka 300.000 kroner totalt sett. Her regner vi også inn en del eiendeler.

Du sa at dere har hatt en diskusjon om styresammensetning, og du har blitt gjenvalgt som styreleder. Er det andre

utskiftinger på gang?

– Nei. Enkelt og greit. Vi er de samme. Vi er den samme mafiaen som dere omtalte oss som.

– Haugesunds Avis har ikke omtalt dere som mafia.

– Nei, men det sto vel i avisa.

– Det sto ikke mafia i avisa.

– Nei, det gjorde vel ikke det.

Men det var vel det som kom fram, tenker jeg.

– Hvilke mål har RTF for det kommende året?

– Vi har ikke satt noe helt klare mål, men vi ønsker å følge opp Steinsfjellet mer. Sørge for at alt er i orden, se at alt fungerer. I tilfelle kikkerten ikke virker, må vi skifte den ut. Og så har vi hvert år gitt et reise stipend i forbindelse med den årlige salgsmessen på Maritim til den vi mener har fortjent det.

– Har dere planer om å øke medlemsmassen?

– Vi har ikke direkte planer, men vurderer hvordan vi kan gjøre det og på hvilken måte

Steinsfjellet i Haugesund skal utvikles.

Steinsfjellet

dette kan gjøres for at de naturlig skal gli inn blant de andre. Vi må ta en liten diskusjon, kanskje med Destinasjon Haugalandet, for å finne ut hvordan dette kan gjøres. Foreløpig ligger vi på sidelinja, og vi har ikke planer om å slå oss sammen med noen – for å bruke det uttrykket.

– Har dere funnet statuttene som er tilknyttet Steinsfjellet, som beskriver hva fjellet skal brukes til?

– Vår sekretær Sverre Hauge har lett etter dem på Byarkivarens kontor, men vi har ikke funnet noe ennå. Men vi står fremdeles på at statuttene, slik vi har oppfattet dem, er at vi skal ta vare på Steinsfjellet og bruke det som friluftsområde, ikke noe utbygging.

– Burde dere forsøkt å få inn nye folk i RTF? Dere har jo sittet en stund dere som sitter der.

– Ja, jeg tror nok at noen vil

gå ut i løpet av et par år.

– Hva synes RIF om det fokuset som har vært på Steinsfjellet og eierskapet?

Litt rart i grunnen, for vi har i grunnen ikke vært så mye i fokus. Men at det blir satt fokus på oss er helt greit det, ikke noe problem. Vi er egentlig en liten forening som har noen midler og så har vi tilfel-

digvis Steinsfjellet. Ikke som eiendom, men vi kaller det som en eiendom som vi forvalter, sier Herman Loftheim.

gaute-hokon.bleivik@h-avis.no

Stenger veien

HAUGESUND: Fram til 11. juli vil veien til utsiktspunktet Steinsfjellet være stengt mellom klokka 07 og 15 på hverdager. Årsaken er at Vassbakk & Stol skal grave ei kabelgrøft for Haugaland Kraft, som skal legge en ny strømkabel til et av nybyggfeltene i Skåredalen.

– Vi begynte arbeidene øverst i veien, men stengt veien 15. juni. Nå skal vi holde på fram til vi tar fellesferie, noe som betyr 11. juli, sier anleggsleder Asbjørn Askeland i Vassbakk & Stol.

Mange uten bilforsikring

Bileiere som kjører rundt uten lovpålagt ansvarsforsikring risikerer å bli livsvarige gjeldsslaver.

OSLO: Uforsikrede motorvogner var i 2010 involvert i 407 trafikkulykker, og erstatningen for de uforsikrede ble 12 millioner kroner.

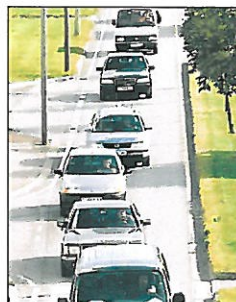
Trafikkforsikringsforbundet (TFF) – et organ for forsikringsselskapene innenfor Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) – går konsekvent til eiere og brukere av uforsikrede motorvogner og forlanger regress når det er aktuelt. I fjor ble det drevet inn 5 millioner kroner ved regress. Dette tilsvarer 40 prosent av utbetalingene for året totalt sett, sier kommunikasjonssjef Leif Osland i FNO til NTB.

Uten forsikring

Vel 137.000 motorvogner manglet ved utgangen av mai i år lovpålagt ansvarsforsikring. Dette er en økning på vel 5.000 siste år, ifølge tall som FNO har innhentet fra Vegdirektoratet.

De 137.000 utgjør 3,9 prosent av landets 3,5 millioner registrerte motorkjøretøyer. Nær halvparten av dette er personbiler, 17 prosent er mopeder, mens 14 prosent er vare-, kombi- eller lastebiler. 6 prosent er motorsykler.

– Eiere og førere som vet at kjøretøyet de bruker ikke er forsikret får heller ingen erstatning dersom de selv blir påført personskaade. Flere rettsavgjørelser viser at føre- ren i slike tilfeller ikke får utbetalt erstatning for egne

MANGE UTEN: Det lønner seg å ha bilforsikringen i orden.

ARKIVFOTO: KJELL STRAND

skader. De taper dermed store summer. Mange av skadene gjelder mopedførere, sier Osland.

Ny kontrollteknologi

Finansnæringen har ifølge Osland forventninger til at økt bruk av ny teknologi vil innebære mer effektive og målrettede kontroller fra Statens vegvesens side.

– Det nye kontrollsystemet er mobilt og kan installeres i hvilket som helst av veivesnets kjøretøyer. Kameraer leser registreringsnummeret til alle som kjører forbi og sammenligner det med en liste i motorvognregisteret over kjøretøyer som er begjært avskiltet. Ved uregelmessighet vil en melding gå til mannskapet på kontrollstedet som vil vinke inn kjøretøyet. Viser det seg at kjøretøyet har et bruksforbud, blir det ifølge veivesnetbli avskiltet på stedet, sier kommunikasjonssjef Leif Osland i FNO til NTB. NTB

Kan ha gjort vikingfunn

Dykkere på Sørlandet har funnet gjenstander som kan stamme fra vikingtiden. Det kan være snakk om et av Norges eldste vrakfunn.

KRISTIANSAND: Dykkerne har vært nede flere ganger og hentet opp gjenstander, blant annet reinsdyrgevir, melder NRK.

– Det synes vi er veldig spennende. Reinsdyrgevir vet vi har vært eksportvare fra Norge både i vikingtiden og middelalderen. Det ble brukt til å lage kammer, knapper og små verktøy, sier forsker Pål

Nymoer ved Norsk Maritimt Museum. Han legger til at det ikke er funnet potteskår eller moderne glassflasker på stedet, som ligger ved innseilingen til Ulvøysund, mellom Kristiansand og Lillesand.

– Dette er helt tydelige et forlis som har skjedd i innseilingen til sundet, som er en trygg havn, men så har de bommet med noen meter, forklarer Nymoer.

Funnet inkluderer 24 slippesteiner. Gjenstandene skal nå analyseres, og Nymoer regner med at dette vil bekrefte at funnet er ett av de eldste i Norge. NTB